Ålands landskapsregering

Asiakirjan nimi	Kirjeen nro
LAUSUNTO	110 Rk1a
Asian nro	Päiväys
ÅLR 2026/1965	2.4.2026

Viite
VN

Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Yhteyshenkilö
Lakimies Camilla Hägglund-Palmqvist

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi poliisin hallinnosta annetun lain, Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain ja poliisilain 1 luvun 10 §:n muuttamisesta

Ahvenanmaan maakunnan hallitus sai 25.3.2026 mahdollisuuden lausunnon antamiseen hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi poliisin hallinnosta annetun lain, Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain ja poliisilain 1 luvun 10 §:n muuttamisesta. Lausunto on annettava eduskunnan hallintovaliokunnalle viimeistään 7.4.2026.

Pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi poliisin hallinnosta annettua lakia, Poliisiammattikorkeakoulusta annettua lakia ja poliisilakia. Ehdotuksiin kuuluu poliisin reservin perustaminen, joka voidaan ottaa käyttöön tarvittaessa. Ehdotetuilla lainmuutoksilla pyritään vahvistamaan poliisin toimintaedellytyksiä ja varmistamaan riittävät voimavarat sisäisen turvallisuuden ylläpitämiseen niin normaalioloissa kuin vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissakin.

Keskeinen osa esitystä on poliisin reservin perustaminen. Reservin olisi tarkoitus täydentää vakituista poliisiorganisaatiota ja se voitaisiin ottaa käyttöön vain silloin, kun se on tarpeen poliisin toimintakyvyn turvaamiseksi. Ehdotuksen mukaan kynnys reservin käyttöön ottamiselle olisi korkea. Poliisin reserviä voitaisiin käyttää normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa, valmiuslainsäädännössä tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja puolustustilassa. Ehdotuksen mukaan reservi koostuisi Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoista ja poliisikoulutuksen saaneista henkilöistä, jotka eivät ole töissä poliisissa.

Lisäksi esityksessä on poliisialan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon koulutuksen kelpoisuusvaatimusten muuttamista koskevia säännöksiä. Ehdotuksen mukaan kelpoisuusvaatimuksia joustavoitettaisiin siten, että myös ihmisiä, jotka eivät täytä nykyisiä muodollisia tutkintovaatimuksia, voitaisiin hyväksyä edellyttäen, että Poliisiammattikorkeakoulu arvioi, että heillä on riittävät tiedot ja taidot sekä vähintään kolmen vuoden kokemus poliisin työstä Suomessa. Lisäksi ammattikorkeakoulututkinnon

ja ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon kelpoisuusvaatimuksena oleviin pohjakoulutusvaatimuksiin ehdotetaan muutoksia.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan pääosin 1.1.2027. Koulutusten kelpoisuusvaatimuksia koskevien muutosten ehdotetaan kuitenkin tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Maakunnan hallituksen lausunto

Maakunnan hallitus antoi 21.11.2025 sisäministeriölle esitysluonnosta koskevan lausunnon (ÅLR 2025/7375). Maakunnan hallituksen lausunnossaan esittämät näkökulmat on otettu huomioon.

Maakunnan hallitus toteaa, että valtion viranomaisten järjestysmuoto ja toiminta kuuluvat valtakunnan toimivaltaan Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 3 kohdan mukaan. Maakunnan hallitus toteaa, että ehdotettu muutos koskee kaikilta osin valtakunnan lainsäädäntövaltaa eikä se siten koske Ahvenanmaan lainsäädäntövaltaa.

Maakunnan hallitus kannattaa ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen kelpoisuusvaatimusten tarkistamista koskevaa ehdotusta, koska se laajentaa hakijajoukkoa ja antaa entistä useammille mahdollisuuden jatko-opintoihin.

Maakunnan hallituksella ei ole muutoin esityksestä mitään huomautettavaa eikä siinä sen mielestä myöskään ole itsehallintolain tai maakuntalainsäädännön kanssa ristiriidassa olevia säännöksiä.

Ministeri Ingrid Zetterman

Lakimies Camilla Hägglund-Palmqvist